

Tervetuloa

***Finnmarkin ja pohjois-Tromssan
jälleenrakennusmuseoon***

Tervetuloa Finnmarkin ja pohjois-Tromssan jälleenrakennusmuseoon. Näyttelymme kertoo toisen maailmansodan dramaattisista tapahtumista, pakkoevakuoinneista, polttamisesta ja jälleenrakennuksesta. Yksikään sota ei ole koskaan aiemmin aiheuttanut näin mittavia seurauksia kansallemme.

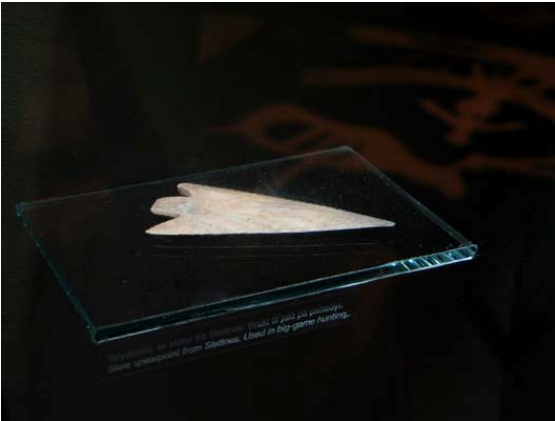
Täällä voit oppia, kuinka väestö koki pakkoevakuoinnin ja elämisen luolaihmissen lailla arktisen talven 1944-45 kuluessa. Näe, miten optimismi, voimakas usko tulevaisuuteen ja luja tahdonvoima loivat pohjan asukkaiden uusille kodeille. Tutustu ns. norjalaispolitiikan, tasapuolisuusaatteen ja uudistusten vaikutuksiin monikulttuurisen kansan keskuudessa.

Museo pyrkii käsittelemään lähimenneisyyttämme sekä nykyhetkellä elävien sukupolvien, näiden vanhempien ja isovanhempien kokemuksia. Toinen maailmansota kosketti jokaista meistä, ja jälleerakennusmuseon tavoitteena on säilyttää tarinamme.

Tämän oppaan tarkoituksena helpottaa näyttelyyn tutustumista, mutta se ei ole tietopakettina kattava. Auditoriossa on yleensä esillä erinäisiä taiteeseen tai museotoimintaan perustuvia tilapäisiä näyttelyitä. Lisätietoja saat ottamalla yhteyttä henkilökuntaamme.

Toivomme vierailijoidemme nauttivan näyttelyn virikkeistä ja sen tarjoamasta tiedosta. Otamme mielellään vastaan palautetta tiedottamisen ja palvelun tehostamiseksi.

Arktinen kivikausi

Arktinen kivikausi –näyttely esittelee arkeologisia löytöjä Finnmarkin kivikauden aikaisesta Slettnesistä ja Melkøyasta. Melkøyän ja Slettnesin kaivaukset ovat yhteensä pohjois-Norjan kaikkien aikojen mittavimmat. Niiden yhteydessä on löydetty jälkiä Finnmarkiin 10 000 vuotta sitten saapuneista ensimmäisistä ihmisistä, mikä osoittaa pohjois-Norjan olleen asutettu yhtä kauan kuin etelä-Norjan. Melkøyassa tehdyt löydöt vahvistavat kivikauden pohjoisten ja eteläisten asukkaiden väliset kaupankäyntiverkostot, sekä näiden ihmisten liikkumisen huomattavassa mittakaavassa. Sørøyän Slettnesistä löydetyt kalliopiirokset viittaavat kivikauden ihmisten henkisen elämän rikkauteen.

Monikulttuurinen kansa

Luonnon ja vuodenaikojen tuntemus on 10 000 vuoden ajan ollut tärkeää alueen asukkaille. Läheinen suhde luontoon

ilmeni vielä ennen toista maailmansotaa yleisissä monitalouksissa. Suuri osa kotitaloudessa käytetyistä tuotteista oli itse tehtyjä ja luonnosta kerättyjä. Käteistulot saatiin kalastuksesta, metsänhoidosta, maidon tuotannosta ja tietöistä. Pohjois-Tromssan ja Finnmarkin asukkaat edustivat lukuisia eri kulttuureja. Rannikolla ja vuonojen varrella saamelaiset, kveenit ja norjalaiset sulautuivat yhteen.

1920-30 –luvulla saamelaisia ahdistelivat norjalaiset ja ulkomaiset tutkijat, jotka suorittivat kallomittauksia ja veivät luurankoja historiallisilta hautapaikoilta. Ankara norjalaistamispolitiikka yleistyi 1880-luvulta alkaen. Tarkoituksena oli taata Norjan intressit rajaseudulla. Keinot olivat monet, ja niitä käytettiin varsinkin saamelaisia ja kveenejä vastaan. Viranomaisten vähemmistöpolitiikka vaikutti omalta osaltaan rannikon ja vuonoalueiden kansojen vähittäiseen luopumiseen kulttuuriperinnöstään. Liikkuvat saamelaiset, pysyvät saamelaisasukkaat ja itäsaamelaiset asettuivat pysyvästi sisämaahan. He elivät metsästyksestä, riistanpyynnistä ja kalastuksesta. Liikkuvien saamelaisten pääelinkeino oli poronhoito siinä missä pysyvät saamelaisasukkaat keskittyivät maanviljelyyn. Naisten asema oli vahva liikkuvien saamelaisten keskuudessa. Naiset osallistuivat kaikkiin poronhoitotoimenpiteisiin kuten merkintään, siirtoon, paimentamiseen ja myyntiin. Naisten vastuualueena oli vaatetuksen tuottaminen ja myynti. Venäläisestä kulttuurista vaikutteita saanut itäsaamelainen kulttuuri joutui kriisiin 1920-30 –luvulla. Kriisin aiheuttivat valtioiden väliset rajavalvonnat, teollistuminen ja maanviljelysalueiden siirtoasutus.

Vuonoalueita leimasi erityisesti Pohjoiskalotin kolmen kulttuurin kohtaaminen, ja asukkaat olivat usein kolmikielisiä. Alueelle 1700-luvun alkupuolella muuttaneet kveenit pitivät vuonoalueita parhaina maan tehokkaan käytön kannalta. Metsänhoito ja

kotieläinten rehun viljely olivat olennainen osa kveenien taloutta.

Rannikon mahtavien kauppiaiden monopoli murtui, mutta kauppatalojen merkitys kalatuotteiden viennissä oli edelleen tärkeä. Suurin osa norjalaisista asui rannikolla, mutta heidän lisäksi alueella asusti merisaamelaisia, kveenejä ja liikkuvia saamelaisia kesäisin. Merikalastus tuotti rannikon asukkaille käteisvaroja, ja kotieläinhuolto tarjosi turvallisuutta meren antimien pettäessä.

Sodan dramaattinen päättyminen

Saksan hyökättyä Neuvostoliittoon heinäkuussa 1941 alueen väestö joutui läheisiin tekemisiin sodan kanssa. Natsit pitivät Finnmarkia sotilaallisesti tärkeänä alueena. Mihinkään muuhun kuntaan ei sijoitettu yhtä montaa saksalaista sotilasta. Koko aluetta käytettiin ”Lapin rintaman” esiinmarssissa, ja sotilassaattueet varusteineen matkasivat Norjan rannikkoa pitkin.

Venäläiset yrittivät yhdessä muiden liittoutuneiden kanssa pysäyttää kyseisen liikenteen pommittamalla tiettyjä strategisia kohteita jo vuodesta 1942 lähtien. Kirkkoniemi (Kirkenes), Vuoreija (Vardø) ja Vesisaari (Vadsø) joutuivat liittoutuneiden toistuvien pommitusten kohteiksi. Lisäksi Finnmarkista muodostui venäläisille tärkeä sotatoimialue. Partisaanit sijoitettiin alkukantaisine aseineen rannikon tarkkailuasemien karuihin luoliin. Heidän

Neuvostotasavallalle raportoimansa tieto saksalaisesta liikenteestä vaikutti osaltaan sodan lopputulokseen.

Kaikki samassa veneessä, pakolaisina omassa maassa

Tässä osiossa esitellään ihmisiä pakomatalla. Pääset myös näkemään, millaisissa elinolosuhteissa talvehtiminen saattoi tapahtua ja esimerkkejä esineistä, jotka jätettiin, kaivettiin maahan tai otettiin mukaan paetessa.

Luola

25 000 ihmistä muuttui luolaihmisiksi ja pakolaisiksi omalla lähialueellaan. Väestö eli liittoutuneiden, ja varsinkin venäläisten avun toivossa. Kuninkaan antama lausunto vahvisti entisestään tätä uskoa. Siinä missä jotkut olivat ehtineet suunnitella pakonsa ja perustaa asumuksia luoliin ja laavuihin, päättivät toiset sen pitemmittä valmisteluitta paeta mukanaan vain sen verran omaisuutta,

minkä jaksoivat kantaa. Talvehtimista leimasivat pelko, yhteishenki, sairaudet ja ravinnon puute. Joistakin suullisista ja kirjallisista kertomuksista ilmenee, että myös raskaana olevat naiset pakenivat tuntureille. Lapsia ja vanhuksia menehtyi sairauksiin, ja ihmiset joutuivat muuttamaan useita kertoja natsien jatkuvien tuhoamis- ja etsintäratsioiden johdosta. Lapset kertovat vaitonaisuudesta, ja aikuiset löytymisen pelosta.

Päiväkirjamerkintöjä:

Lauantaina 18.11.1944:

...luolassa raikuu korviahuumaava meteli ja mekkala aamusta iltaan, ja sehän on sinänsä hyvä asia. Mielialan keveyttä tarvitaan, mikäli haluamme kropan kestävän täällä oloa. Toivon vain, että pääsisimme pian pois täältä.

Keskiviikkona 16.5.1945:

No niin, sota on nyt sitten päättynyt Euroopassa. Voimme vihdoin tuntea olevamme turvassa. Mikä helpotus päästä pakenemasta jokaista etäältäkin näkemäämme henkilöä. Tänään suuntaamme kotia kohti. Suunnitelmissamme on pienen mökin rakentaminen.

Peder Sombyn päiväkirjamerkinnöistä, työstetty ja julkaistu teoksessa "Øyfolk" 1994.

Vaeltavat parturintuolit

Parturintuolit muodostivat tärkeän osan parturimestari Marius Odin

Hekkelstrandin elannosta. Hän perusti parturiliikkeen Hammerfestiin vuonna 1939. Hekkelstrand osti kaksi parturintuolia, ja lähetytti ne Yhdysvaltojen Chicagosta asti. Hiukan myöhemmin tuolit joutuivat uudelle matkalle: ne paketoitiin syksyllä 1944 ja kuljetettiin Nordlandin Ballangeniin. Sodan jälkeen tuolit palautettiin Hammerfestiin, missä Hekkelstrand piti parturiliikettään erinäisissä parakeissa 1950-luvun puoliväliin saakka. Vasta silloin hän pääsi muuttamaan pysyviin tiloihin Fredrik Dahlin liiketilalle. Parturintuolit maksoivat 2000 NOK:a ennen sotaa, ja ne valmistettiin puhvelinnahasta.

Viimeinen omistaja:

Astrid Edel Hekkelstrand.

Välittäjä:

Birger Andreas Hekkelstrand.

Nojatuolit

Kun evakuointikäsky annettiin lokakuun 28. päivänä vuonna 1944 yrittivät monet pelastaa rakkaan omaisuutensa kaivamalla sen maahan. Aniharvat löysivät tavaransa uudelleen sodan loputtua. Plyysistä ja silkistä valmistetu nojatuolit haudattiin maahan Kårhamnissa. Ikävä kyllä loput kalustosta menetettiin, mutta tuoleista kehkeytyi arvokas muisto kodista, jonka kaikki irtaimisto poltettiin. Tuolit ovat 1920- tai 1930-luvulta.

*Viimeinen omistaja:
Selma A. Korneliussen.
Välittäjä:
Gerd Bang Brevik.*

Elokuva: ”Joukkotuho”

Seuraavan huoneen elokuva esittelee sodan dramaattisen ja absurdin loppukohtauksen. Venäjän vastaisku pohjoisrintaman saksalaismiehitystä vastaan alkoi aamuhämärissä 7. lokakuuta 1944. Punainen armeija sekä meri- ja ilmavoimat pakottivat saksalaiset perääntymään ja vapauttivat Kirkkoniemen ennen pysähtymistään Tenon sillalla. 28. lokakuuta 1944 saapui käsky suoraan Adolf Hitleriltä poltetun maan taktiikan toimeenpanosta ja siviiliväestön evakuoinnista; ”Die Vernichtung” oli toteutettava ”...häikäilemättä. Väestön sääliminen ei ole paikallaan”. Tenosta Yykeän linjaan ulottunut tuhoalue aikaansaatiin talven 1944-1945 kuluessa. Vain rauniot jäivät pystyyn poltetun maiseman keskelle. 75 000 ihmistä joutui rauhan tultua pakolaisiksi omassa maassaan. Väestö virtasi pohjoiseen aloittaakseen jälleenrakennuksen huolimatta heitä siellä odottavasta tilanteesta ja kotiinpaluukiellosta.

Knut Erik Jensen

Kastemekko

Nuori nainen sai lapsen saksalaissootilaan kanssa. Sotilas hankki pitsiä ja kangasta lapsen kastemekkoa varten. Lapsi kuoli sodan aikana. Evakuointikäskyn saapuessa kastemekko haudattiin pieneen kalastajatorppaan Sørøyassa.

*Välittäjä:
Gunn Zachariassen.*

Sørøyen pelastusoperaatio

Lähes 1000 Seilandin ja Sørøyen asukasta oletti sodan loppuvan lyhyeen ja jätti noudattamatta pakkoevakuointia. Neljä liittoutuneiden hävittäjäalusta nouti 502 henkilöä 15. helmikuuta. Liittoutuneet toteuttivat uskaliaan pelastusoperaation vihollisten linjojen takana. Sørøyen pakolaiset kuljetettiin Murmanskiin, josta matka jatkui rahtilaivoilla Skotlantiin.

Rauha

Kansa jakoi rauhan synnyttämän ilon koko maassa, mutta pohjoisessa tuntemuksia varjostivat laajat tuhot ja edessä olevat raskaat haasteet.

Jälleenrakennus 1945 – 1960

Jälleenrakennus eteni vähitellen. Tässä huoneessa näet, miten yksityishenkilöt kokivat tilapäisluontoisen jälleenrakentamisen ja kohtasivat mittavan byrokratian. Huoneen seuraava osa on pyhitetty pysyväälle jälleenrakentamiselle. Täällä pääset kurkistamaan Finnmarkin ja pohjois-Tromssan uudisrakennusta ohjanneisiin ihanteisiin.

Väestö uhmasi kieltoa ja palasi kotiin

Norjan viranomaisten tarkoituksena oli evakuoitujen palauttaminen kotiseuduilleen säännöstellysti. Viranomaiset pyrkivät työrauhaan suunnitelmallisen jälleenrakentamisen toteuttamiseksi. Jälleenrakentamisen pääasiallisina tavoitteina pidettiin täystyöllisyyttä, elintason kohotusta, tuotannon lisäämistä ja taloudellista kasvua. Suunnitelmat vaativat toteutuakseen asutuksen keskittämistä, yleiskaavoja ja keskitettyä johtoa. Suunnitelmassa ei mainittu väestön omia mahdollisia toiveita. Kesän 1945 aikana 50 000 henkilöä palasi koteihinsa kaikesta huolimatta. Kyseessä on todennäköisesti Norjan historian laajin siviilitottelemattomuus.

Asunto- ja tarvikepula

Sodan jätti Norjaan 22 000 hävitettyä kotia. Sodan aikainen 125 000 hengen väestönkasvu sai aikaan 80 000 – 90 000 asunnon puutteen vuonna 1945. Etelässä: Ihmiset joutuivat epätoivon valtaan ahtaan asumisen seurauksena ja osoittivat mieltään kaduilla. Pohjoisessa: Asunto-olosuhteiden surkeuden tuottamat ongelmat jatkuivat pitkälle 1950-luvulle. Tilanne vaati väestöltä pitkää pinnaa.

Elämää parakeissa

Ensimmäiset tilapäisjärjestelyt olivat hätäratkaisuja, jotka pohjautuivat ihmisten kekseliäisyyteen. Vanhoja rakennusperinteitä ei oltu unohdettu. Kaarevat veneet olivat yleinen näky venevajojen rakennusaineena aivan sodan alkuun saakka. Kotaa oli käytetty asuntona 1930-luvulle saakka.

Parakit

“Kaikki oli niin paljon työläämpää. Päivät kuluivat säännöstelykorttien hankinnassa, jonottaessa, ommellessa ja käännellessä

kaikkia mahdollisia kankaanpaloja. Pyykinpesu oli oma lukunsa. Onneksi asuimme virran partaalla – kesällä tilanne toimi ongelmitta. Mutta talvella huuhtelimme pyykit kohmeesta sinertävin sormin.”

Byrokratian kohtaaminen

Massiivinen paluumutto pelkisti alkuperäisiä suunnitelmia. Viranomaiset pitivät kuitenkin kiinni keskitetystä hallinnosta. Oslossa nimettiin ministeri jälleenrakennuskysymyksiä hoitamaan. Harstadin Finnmarkin-konttorista kehkeytyi keskusviranomaisten pidennetty pohjoinen haara. Harstadista itä-Finnmarkiin oli pitkä matka, joten Tromssaan perustettiin huolto-osasto. Pohjois-Tromssa ja Finnmark jaettiin seitsemään jälleenrakennusalueeseen omine aluetoimistoineen. Edellä mainittu byrokratia oli räikeä vastakohta sotia edeltäneen ajan kunnallishallinnolle, joka pääasiallisesti oli koostunut kunnan rahastonhoitajasta ja kunnanjohtajasta. Väestöä kohtasi heille tuntematon byrokratia.

Rakennustarvikkeista vallitsi huutava pula, ja viranomaiset asettivat työlle ankaria vaatimuksia. Asukkaiden vastauksena oli terävä kritiikki – varsinkin Finnmarkin-konttoria vastaan. Epäluottamus ei hävennyt ennen kuin Finnmarkin-konttori purettiin ja hallinto palautettiin lääneihin ja kuntiin vuonna 1948.

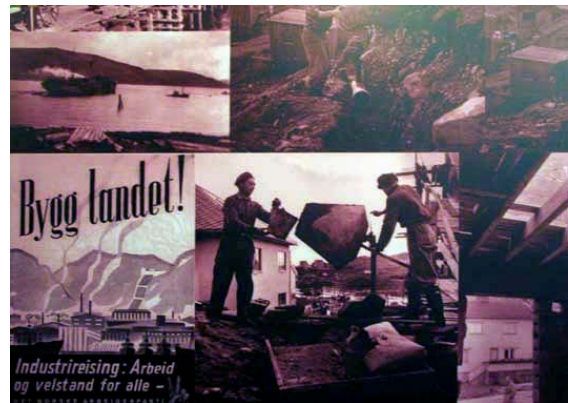
Kunnallisarkkitehdit

Kunnallisarkkitehdit joutuivat työskentelemään ahtaissa ja tilapäisissä tiloissa. Usein he nukkuivat samoissa huoneissa. Useimmat olivat nuoria sekä vastavalmistuneita, ja he olivat tulleet kaukaa osallistuakseen jälleenrakennustöihin.

Suunnitelmallisuus ja aatteellinen hallinto – valtion ote

Kansallinen uudistus

Työväenpuoluehallituksen pyrkimyksenä oli sulauttaa pohjoinen maanosa koko maan kattavaan kulttuuri- ja talousyhteisöön. Väestön taloudellista tilannetta haluttiin parantaa turvaamalla kaikille yhtäläiset oikeudet. Jokaista koskettanut tasapuolisuuslaite ja voimakas kansallistunne yhdistettiin uuden suunnitelmallisen hallinnon ihannointiin. Jälleenrakennus kasvatti työllisyyttä, lisäsi käteistaloudenpitoa ja asutuksen keskittymistä. Muutokset vaikuttivat ihmisten arkipäivään siinä määrin, että vanhat järjestelmät jäivät pois käytöstä ja etniset eroavaisuudet kävivät epäselviksi. Materialistisen kulttuurin huomattava muutos ja kiinteämpi suhde kansallisvaltion murensivat uskoa omaan taustaan.

Tulevaisuuteen suuntautunut teollisuus ja uusi tekniikka enteivät maalle kasvavia valuuttatuloja. Teollisuustyöntekijöiden osuus kasvoi samalla kun alkutuotannon määrä väheni voimakkaasti. Alkutuotannon kehitys osoittaa selkeästi siirtymisen moderniin teollisuusyhteiskuntaan. Näin jälkikäteen

oletetaan, että Finnmarkin ja pohjois-Tromssan uudistaminen olisi tapahtunut huomattavasti verkkaisemmin, ellei niitä olisi ensin poltettu ja pommitettu.

Tasapuolisuusate

Tässä osiossa pääset tutustumaan jälleenrakennuspolitiikan painottamiin, ajalle tyypillisiin aatteisiin. Voit myös käväistä 1950-luvulla rannikolla sijainneessa talossa ja sisämaan saamelaiskodissa.

Jälleenrakennuksen aikana valtio puuttui väestön arkipäivään ennennäkemättömällä tavalla. Työväenpuoluehallitus ohjaili asutuksen sijaintia ja kulttuuria panostamalla viestintään ja teollisuuteen. Terveystieteiden järjestelmän ja uudentyyppisten koulutuslaitosten rakentaminen veivät kehitystä samaan suuntaan. Työväenpuolueen sanoma koski niin hygieniaa, raittiutta kuin kodin suunnittelua.

Norjan televiestintämuseo, Hammerfest

Tuhot olivat monin paikoin kokonaisvaltaisia. Jopa puhelinpylväät oli räjäytetty ilmaan. Norjan televiestintämuseon näyttely Finnmarkin ja pohjois-Tromssan jälleenrakennusmuseossa kertoo televiestinnän historiasta 135 vuoden ajalta. Näyttely esittelee teknisen kehityksen veivattavasta puhelimesta ja

lennättimestä tämän päivän matkapuhelimiin.

1950-luvun koti – yritys väestön maun muuttamiseksi

Norjan kultturieliitti liittoutui arkkitehtien ja teollisten muotoilijoiden kanssa sivistysaateen palauttamiseksi. Valtion kodintarvikelautakunta (Statens Husbonadsemnd) pystytti näyttelyitä ympäri maata. Samanaikaisesti viikkolehdet tyrkyttivät innokkaasti ”hyvää makua”. Kotien sisustusta koskevien näyttelyiden ja kuvien tarkoituksena oli tarjota aistikas ja puhdas vaikutelma. Ihanteena olivat suuret vaaleat pinnat, vaaleat puuhuonekalut sekä koriste-esineiden ja raskaiden, pölyä keräävien huonekalujen karsiminen.

Norjalainen koti rannikolla

“...Omasta mielestämme meillä oli satumaista, mutta käytävät olivat ahtaita, rappuset jyrkkiä ja huoneet pieniä...”

Valtio kasvattajana

Terveiden edistämiseksi hygienian asiantuntijat perustivat kantansa kolmeen pääseikkaan: ruokavalioon, työolosuhteisiin ja asuntoon. 1950-luvulla Norjaa kiersi terveys-/nukketeatteri levittämässä sanomaa paremmasta ruokavaliosta ja hammashuollosta.

Saamelaiskoti sisämaassa

Sisämaata ei poltettu yhtä järjestelmällisesti kuin rannikkoa, minkä vuoksi osa materiaaleista säilyi saamelaiskodissa.

Menetetty koulu aika

Monet koulurakennukset suljettiin opetustoiminnalta 1939 Suomen talvisodan ajaksi ja heinäkuusta 1940 lähtien saksalaisten joukkojen käyttäessä niitä. Syksyllä 1944 suurin osa kouluista poltettiin, ja sodan jälkeisen koulutoiminnan aloittaminen kesti oman aikansa. Joiltakin oppilailta jäi sotatoimien seurauksena väliin 6-7 vuotta peruskoulua. Saamea ja kveenin kieltä äidinkielenään puhuvilla oppilailta oli huomattavia vaikeuksia norjankielisen opetuksen seuraamisessa. Menetetty koulu aika oli haitaksi varsinkin näille oppilaille.

Sotaa seuraa jälleenrakennus

Sodissa on historian saatossa menetetty merkittäviä kulttuurihistoriallisia aarteita. Paikoin viranomaiset ovat tietoisesti pyrkineet säilyttämään perinteisen arkkitehtuurin ja vanhat asuinympäristöt. Toisaalla on käytetty tilaisuutta ajan henkeen sopivien uudistusten ja uusien lähiympäristöjen muokkaamiseen.

Monikulttuurinen kansa modernissa yhteiskunnassa

1970-luvun kulttuuriherätyksen jälkimainingeissa kansa alkoi hakeutua juurilleen. Saamelaista, kveeni- tai pohjoisnorjalaista taustaa korostettiin ylpeydellä, mutta osa perinteistä oli kadonnut ajan saatossa. Monipuolinen yhteinen kulttuuriperinne ilmenee kuitenkin liike-elämässä ja vapaa-ajanvietossa. Sitä myös päivitetään ajankohtaisissa keskusteluissa maa- ja vesioikeuksista, liike-elämän perusteista sekä syrjäseutujen tulevaisuudesta.

Suuri muutos?

Jälleenrakennus – kulttuuriperintömme

Tornin taidenäyttely todistaa rikkaudella sodanjälkeisen Finnmarkin jälleenrakennusarkkitehtuuria ja sotaa edeltävää rakentamista. Jälleenrakennusarkkitehtuuri edustaa tasapuolisuusajattelua ja pyrki etnisten ja sosiaalisten erojen hävittämiseen.

Rikkooko jälleenrakennusarkkitehtuuri vanhoja rakennusperinteitä, vai löydämmekö siitä yhteisiä piirteitä sotaa edeltävän arkkitehtuurin kanssa? Osa tutkijoista väittää, että käsityöläiset ja väestö jatkoivat itse vanhoja rakennusperinteitä omaleimaisin yksityiskohdin taloissaan. Toisten mielestä jälleenrakennustalo edustaa jotakin täysin ennennäkemätöntä, ja jälleenrakennusarkkitehtuuri on ainutkertaista maamme kaikkien aikojen rakennushistoriassa.

Kannattaako 50 vuoden ikäisiä taloja suojella?

Jälleenrakennusajan arkkitehtuuri leimaa Finnmarkia ja pohjois-Tromssaa. Se edustaa myös suureksi osaksi alueen vanhinta arkkitehtuuria. Haluammeko säilyttää arkkitehtuurin ominaispiirteet sen iän vuoksi? Kuuluuko Finnmarkin ja pohjois-Tromssan jälleenrakennus maisemaamme, lapsuuteemme ja muistoihimme? Tällä hetkellä jälleenrakennusarkkitehtuuri on häviämisen vaarassa. Saako niin käydä?

Jälleenrakennustalot pystytettiin sodan lopusta noin vuoteen 1960 saakka. Talot kaipaavat kunnostusta 40 vuoden välein, ja kyseisten toimenpiteiden suoritustavasta on eriäviä mielipiteitä. Miksei jälleenrakennettuja kohteita ole hoidettu paremmin?

Kaikki kuvat näyttelystä.

Valokuva:

O.Kvivesen/ jälleenrakennusmuseo